

Sundhedsregler

For at undgå smittespredning gælder en række regler for deltagelse på dyrskuer. Reglerne skal beskytte sunde dyr og besætninger mod smitte fra dyr eller besætninger med sygdomme.

Sundhedsreglerne er lavet for at undgå smittespredning, så smittefrie dyr eller besætninger beskyttes mod smitte fra dyr eller besætninger, der har sygdomme.

Reglerne er lavet i samarbejde mellem Landsskuet, VikingDanmark og SEGES Kvæg. Øvrige dyrskuer opfordres til at følge de samme regler.

Udstilling af dyr på dyrskuer er bl.a. et positivt udstillingsvindue for landbruget, men der er en risiko for spredning af smitte ved at udstille dyr på dyrskuer. Alle har derfor et medansvar for at mindske denne risiko.

Forhold vedrørende smittebegrænsning på dyrskuet

Alle har et ansvar for at begrænse smitte mellem dyrene på dyrskuet.

1. Ved vask af dyrene anbefales det ikke at anvende højtryksrensere
2. Undgå så vidt muligt kontakt med dyr fra andre besætninger
3. Undgå at stresse dyrene
4. Foder skal opbevares forsvarligt og ikke mindst adskilt fra gødning

Brug sund fornuft: Tænk hele tiden på om det, du er i gang med, kan øge smitterisikoen!

Hvis der bliver konstateret anmeldeligt smitsomme sygdomme i udstillerens besætning, efter at der er sendt dyr til skuet, skal dette straks meddeles Fødevarestyrelsen og skuets ledelse.

KVÆG

Alt kvæg skal være øremærket og registreret i CHR-registret efter gældende regler.

For bedrifter (CVR-nummer), som har dyr, der er importeret inden for de sidste 12 måneder, skal lovmæssige krav til særlig overvågning for IBR og BVD overholdes. Desuden skal SEGES' retningslinier i forbindelse med import af kvæg være overholdt.

OBS! Bedrifter, der importerer dyr efter 1. juni 2023, kan ikke udstille på Landsskuet i 2024.

Indsyning

Alle dyr skal synes af en dyrlæge ved ankomsten til skuet. Kun sunde dyr kan udstilles. Smitsomme sygdomme som f.eks. vorter, skab, ringorm, klovbrandbylder eller digital dermatitis vil medføre, at dyrene ikke får adgang til skuet.

Dyr må ikke tilføres skuet fra besætninger, hvor besætningsejer er vidende om, at der er smitsomme sygdomme som f.eks. salmonella, mycoplasma eller B-streptokokker. Dyr med kliniske tegn på paratuberkulose kan ikke tilføres skuet.

Køer og kvier, der har kastet indenfor de sidste 14 dage forud for skuet, må ikke tilføres skuet.

Transport

Køer og kvier må ikke transporteres de sidste 30 dage af drægtighedsperioden. Kvæg anses ikke for transportegnet før 15 dage efter kælvning. Der må ikke transporteres kalve til dyrskuer, før de er 14 dage gamle.

Salmonella

Nedenstående regler består både af regler i henhold til salmonellalovgivningen og regler vedtaget af dyrskuerne for at beskytte de deltagende besætninger bedst muligt.

Generelle regler for deltagelse i dyrskue

Kvæg kan deltage i dyrskue, hvis de har opholdt sig vedvarende på en ejendom i Salmonella Dublin-niveau 1 de seneste 7 måneder forud for flytningen.

Kvæg fra mælkeleverende ejendomme

For **mælkeleverende** besætninger skal seneste tankmælksprøve være udtaget højst 1 måned før dyrskuet.

Alt kvæg – både fra mælkeleverende og ikke-mælkeleverende ejendomme

Dyret/dyrene skal have opholdt sig vedvarende på en bedrift, hvor der ikke har været positiv reaktion for Salmonella Dublin de seneste 7 måneder forud for dyrskuet.

Dyret/dyrene, der skal tilføres dyrskuet, skal undersøges ved blodprøve for forekomst af salmonellaantistoffer. Blodprøverne skal være udtaget højst 6 måneder før dyrskuet. Kalve under 3 måneder, der skal tilføres dyrskuet, skal også undersøges for salmonellaantistoffer. Hvis der ved blodprøverne findes dyr med positivt resultat (≥ 50 ODC%), kan der fra bedriften ikke udstilles på dyrskuer i 7 måneder fra blodprøven blev udtaget.

Mycoplasma

Besætninger, der er fundet smittet eller mistænkt for smitte med Mycoplasma bovis, kan ikke deltage i dyrskuer. Hvis der er konstateret mycoplasma i besætningen indenfor de seneste 6 måneder før skuet, og der i den forbindelse er fundet alvorlige symptomer på ledbetændelse, yverbetændelse og mellemørebetændelse, må der ikke udstilles dyr fra besætningen.

Mælkeleverende besætninger med negativ mycoplasmaprøve (PCR) ved den seneste nationale tankmælksovervågning (foretages henholdsvis omkring månederne april og september, grænseværdi for PCR $ct \geq 37$) kan uden videre deltage i dyrskuer.

Mælkeleverende besætninger med positiv mycoplasmaprøve ved seneste nationale tankmælksovervågning eller anden positiv tankmælksprøve kan deltage, hvis en efterfølgende tankprøve er negativ ved både PCR og ELISA undersøgelse. Grænseværdien for PCR er $ct \geq 37$ og for ELISA ≤ 50 ODC%. Prøven bør udtages direkte fra tanken af uvildig person eksempelvis dyrlæge eller kvalitetsrådgiver.

B-streptokokker

Der kan ikke udstilles dyr fra besætning i B-streptokok registret. Dyret/dyrene skal have opholdt sig vedvarende på en ejendom, der ikke har været i B-streptokok-registret de seneste 3 måneder forud for dyrskuet. Tjek eventuelt CHR.

7/30 dages reglen

7/30 dages reglen er en generel regel, der effektivt begrænser smittespredning med alvorlige smittesomme sygdomme mellem besætninger. Reglen betyder, at

- man ikke må flytte kvæg fra en besætning, før der er gået mindst 7 dage siden der sidst kom dyr ind i besætningen, og
- kvæg, som er flyttet til besætningen, må ikke fraflyttes besætningen igen, før der er gået mindst 30 dage.

Dyr, der deltager i dyrskuer, er undtaget fra den generelle 30 dages regel. Dyret kan således deltage hyppigere i dyrskuer uanset 30-dages reglen, hvis det tilbageføres direkte til hjembesætningen fra dyrskuet og opholder sig der i mindst **7 døgn** inden næste dyrskue. (Det betyder i praksis, at dyret ikke kan deltage i dyrskue f.eks. 2 lørdage i træk).

Udstationering

Besætningsejer skal udstationere og hjemtage dyret i DMS, i Webdyr eller lave registrering i staldregistreringsblokken for kvæg, (kode 50 og 51) til skuets CHR-nummer **28203**.

FÅR OG GEDER

Alle får og geder skal være øremærket og registreret efter gældende regler.

7/30 dages reglen

7/30 dages reglen er en generel regel, der effektivt begrænser smittespredning med alvorlige smittesomme sygdomme mellem besætninger. Reglen betyder, at

- man ikke må flytte får eller geder fra en besætning, før der er gået mindst 7 dage siden der sidst kom dyr ind i besætningen, og
- får og geder, som er flyttet til besætningen, må ikke fraflyttes besætningen igen, før der er gået mindst 30 dage.

Dyr, der deltager i dyrskuer, er undtaget fra den generelle 30 dages regel. Det betyder, at får og geder, som har deltaget i et dyrskue, kan flyttes til et andet dyrskue efter **mindst 7 dage**. Der kan altså udstilles på forskellige dyrskuer med 7 dages mellemrum under forudsætning af, at resten af sundhedsreglerne er opfyldt. (Det betyder i praksis, at dyret ikke kan deltage i dyrskue f.eks. 2 lørdage i træk).

Får og geder skal møde med gyldigt sundhedsdokument.

Udstationering

Besætningsejer skal registrere flytningen i Webdyr "Til dyrskuer, fællesgræs mv.". Her angives skuets CHR-nummer **28203**, datoen, samt der skal oplyses det totale antal dyr, der sendes til dyrskuet. På samme måde registreres flytning "Hjem fra dyrskuer, fællesgræs mv.".

Registrering i Staldregistreringsblok: Her indberettes flokflytning ud og en flokflytning hjem fra dyrskuet.

Importerede dyr:

- Import af dyr skal ske i overensstemmelse med officielle regler og Sundhedsprogrammet for Får og Geder.
- Dyret/dyrene skal derfor mindst være importeret 12/15 måneder før skuets afholdelse.
- Er der importeret dyr til besætningen inden 12 måneder før skuet, kan der ikke udstilles dyr.
- Besætninger, der har købt fra importbesætninger, er under samme regler.

Maedi

Der må kun udstilles dyr fra besætninger, der har M3-status. Gyldig M3 attest medbringes og forevises ved indsyning.

Scrapie

Der er ingen særlige krav, dvs. alle besætninger må udstille dyr (jf. EU-forordning 630/2013). Dette indebærer, at besætninger, som ønsker at eksportere via blå øremærker (DAKA), ikke kan deltage.

Salmonella

Hvis du også har kvæg i din besætning, skal den have været i salmonellaniveau 1 i min. 7 mdr.

Skab og lus

Dyr med lus eller skab vil blive afvist.

Drægtighed/kastning

Får/geder, som påregnes at skulle læmme inden for 15 dage før dyrskuet, må ikke transporteres, og får/geder, der har kastet inden for de sidste 21 dage forud for dyrskuet, må ikke deltage.

Smitsomme sygdomme

Dyr fra besætninger med følgende sygdomme kan ikke udstilles: Orf, ondartet klovsyge, andre klovspalte infektioner, skab, smitsom øjenbetændelse og byldesyge.

Får/geder fra besætninger, hvori der har været udbrud af smitsomme sygdomme inden for de sidste 14 dage forud for dyrskuets, må ikke deltage. Hvis denne regel overtrædes, kan besætningsejeren drages til ansvar.

Ejererklæring vedrørende sundhed i besætningen skal udfyldes og forevises ved indsyning.

Klovsyge

For at udstille får og geder på Landsskuet skal **besætningen** være testet fri for klovsyge, og ejererklæring vedrørende det frivillige klovsyge-sundhedsprogram samt testresultat skal medbringes.

Prøverne er gældende i 3 år, (hvis kravet om testgyldighed overholdes) på udstillingstidspunktet.

Det anbefales desuden, at får og geder ikke fremvises på eller krydser arealer på dyrskuets, hvor der også færdes kvæg for at mindske en eventuel smitterisiko herfra.

BEMÆRK! Der kan være forskel på regler og krav til test for klovsyge på de forskellige dyrskuer.

HESTE

Fra 1. januar 2012 skal alle heste have et hestepas, som skal følge hesten. Passet skal medbringes under transport og ved indsyning. Føl skal chipmærkes og have pas udstedt, inden de forlader fødselsbedriften permanent og senest, når de er 12 mdr. gamle.

Føllet må dog ikke transporteres uden moderhoppens eller forlade fødselsbedriften permanent, før passet er udstedt. Det betyder, at mærkningen skal være foretaget, evt. mærkningsskema fra dyrlægen indsendt og DNA analyseret, når føllet er ca. 10 mdr. gammelt, så passet kan være udstedt rettidigt.

Hestens chip/identitet tjekkes ved indsyning.

Det anbefales, at alle heste vaccineres mod influenza og stivkrampe.

Hopper, der påregnes at skulle føle inden for 34 dage eller har folet indenfor de seneste 7 dage, anses ikke for transportegnede. Føl må ikke transporteres, før navlen er fuldstændig helet. (jf. Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter m.v.).

Heraf følger, at hopper og føl omfattet af ovenstående ikke kan udstilles.

Det anbefales, at føllene er mindst 14 dage gamle ved skuets start.

Heste med åbne, blødende eller væskende sår og heste med skab eller tegn på skab vil blive afvist.

KANINER

Dyrene skal være forsynet med tydelig identifikation, d.v.s. kuldmærke i venstre øre med mindst 3 cifre og avlernummer i højre øre.

Dyrene skal være ledsaget af ejererklæring udstedt af Danmarks Kaninavlerforening (DK).

FJERKRÆ

- Fjerkræ skal være mærket, så deres oprindelse og identitet entydigt kan fastslås (fast fodring)
- Arrangøren af skuet skal føre optegnelser over det tilførte fjerkræ med angivelse af ejers fulde navn og adresse
- Duer skal være vaccineret mod Newcastle disease/paramyxovirusinfektion. Vaccinationen skal foretages med inaktiveret Paramyxovirus-vaccine. Fjerkræ, der ikke er vaccineret tidligere, basisvaccineres med 2 injektioner med 4 ugers mellemrum. For ungers vedkommende første gang tidligst ved 6-ugers alderen. Revaccination foretages én gang årligt. Vaccination skal være udført senest 8 dage før udstilling (BEK. nr. 1273 af 31.10.07).
- Fjerkræ skal være ledsaget af en gyldig vaccinationsattest.

Arrangøren af skuet skal, såfremt der er sket salg og anden omsætning på skuet, føre optegnelse over købers og sælgers navn og adresse.

KATTE

Ved ankomsten til dyrskuet sker indtjekning, evt. kontrol af stamtavle (hvis det ikke er en huskat uden stamtavle), kontrol af vaccinationsattest samt dyrlægekontrol. Stamtavle og vaccinationsattest skal forevises. Bemærk at killinger/kuld skal være minimum 4 måneder for at kunne deltage. Drægtige og diegivende katte må ikke udstilles.

Vaccination/revaccination mod kattesygge og katteinfluenza skal være foretaget senest 15 dage før udstillingen og må ikke være ældre end den af dyrlægen fastsatte dato for revaccination.

Alle katte fra samme ejer vil blive afvist, hvis der findes tegn på følgende:

Lopper/loppeekskremitter, ringorm eller andre parasitter, smitsomme sygdomme (snue, betændte øjne m.m.) eller kritisabel sundhedstilstand. Hvis vagthavende dyrlæge under dyrskuet finder tegn på, at en kat er syg, skal pågældende kat sammen med alle andre katte, der tilhører samme udstiller, straks hjemsendes.